

Rimelig Udligning^{nu}

Udligning af udgifter til udlændinge - Mere urimelig end tidligere antaget

---

Allonge til synspunkter til Finansieringsudvalget om udligning af udgifter til udlændinge

De 6 østjyske kommuner udarbejdede i august 2013 et notat om udlændingeudligningen. Siden dette notat blev skrevet, er de østjyske kommuner blevet opmærksomme på, at KORA i november 2012 udarbejdede en undersøgelse af de faktiske særudgifter til udlændinge. På baggrund af KORA's mere velfunderede datagrundlag har de 6 østjyske kommuner beregnet, at udligning knyttet til udlændinge uden baggrund i de faktiske tal omfordeler et endnu større beløb, end tidligere antaget. 1,1 mia. kr. overføres til 22 kommuner på bekostning af landets øvrige kommuner uden baggrund i de faktiske udgifter. 400 mio. kr. heraf hentes fra udkantskommunerne og 154 mio. kr. fra de 6 østjyske kommuner.

Favrskov kommune
Hedensted kommune
Odder kommune
Silkeborg kommune
Skanderborg kommune
Syddjurs kommune

19-11-2013

Rimelig udligning af udgifter til udlændinge

De 6 østjyske kommuner udarbejdede i august 2013 et notat om udlændingeudligningen. Siden dette notat blev skrevet, er de østjyske kommuner blevet opmærksomme på, at KORA i november 2012 udarbejdede en undersøgelse af de faktiske særudgifter til udlændinge.

Undersøgelsen har givet anledning til denne allonge til de 6 østjyske kommuners notatet om udlændingeudligning, idet KORA's mere velfunderede datagrundlag forstærker de tidligere konklusioner betydeligt.

I notatet fra august 2013 konkluderedes, at den særlige udlændingeudligning udligner 68 % mere end de faktiske udgifter kan begrunde, at de 3,7 mia. kr. i særlig udligning samtidig udlignes via den generelle udligningsordning samt at indvandrerkrateriet bør udgå af den generelle udligningsordning. Kriteriet er nemlig kun signifikant i kraft af de udlændingeudgifter på folkeskoleområdet, som allerede er udlignet via den særlige udligningsordning.

Det forbedrede datagrundlag giver anledning til ændret vurdering af første delkonklusion om omfanget af overudligning via den særlige udlændingeudligning i forhold til notatet af 13. august.

Efter aftale med det daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har KORA i november 2012 fremlagt en kortlægning og opgørelse af de særlige udlændingeudgifter, dvs. udgifter til særforanstaltninger, der specifikt er målrettet udlændinge og som ligger ud over de generelle tilbud til borgerne.

Undersøgelsen opgør dog ikke alle de udgifter, en kommune kan have som følge af, at der er borgere med udenlandsk baggrund bosat i kommunen, idet den alene omfatter udgifter, som ikke kan trækkes direkte fra de kommunale regnskaber.

På baggrund af kommunernes regnskaber for 2010 vurderes, at der bør tillægges 80 mio. kr. til sprogstimulering af tosprogede førskolebørn. Dette vurderes at være den eneste betydende udgift til udlændinge, som konteres særskilt i kontoplanen og som er omfattet af de udgifter, der søges udlignet via den særlige udligningsordning.

Udgifter til beboelse (konto 0.11) er ubetydelig og udgifter i integrationsperioden og til repatriering (konto 5.60-5.65) er ikke tænkt udlignet via den særlige udligningsordning.

Idet udgifterne af KORA er opdelt på forskellige formål, kan de umiddelbart anvendes til beregning af nye enhedsbeløb pr. 0-5 årig, 6-16 årig og udlænding uanset alder. De herved opdaterede enhedsbeløb og samlede behov for særlig udligning af udgifter til udlændinge fremgår af Tabel 1. I tabellen sammenlignes de beregnede tal med de anvendte udligningsbeløb i 2010 og med beløb, som Finansieringsudvalget fremlagt i betænkning 1533.¹

---

¹ Finansieringsudvalget fremlagde beløb i 2009-niveau. Tallene er derfor opregnet til 2010-niveau.

Tabel 1 Sammenligning af forskellige opgørelser af enhedsbeløb i den særlige udlændingeudligning

Beløbene er opgjørt i kroner.	Anvendte enhedsbeløb iflg. Tilskudsmeddelelsen 2010	Enhedsbeløb iflg. Finansieringsudvalgets undersøgelse 2009, omregnet til 2010-niveau	Reviderede enhedsbeløb beregnet ud fra faktiske udgifter iflg. KORA, 2010 og RE2010
Pr. 0-5 årig indvandrer	5.106	9.692	5.544
Pr. 6-16 årig indvandrer	20.974	13.609	12.302
Pr. indvandrer	5.220	2.371	641
Antal kommuner, som har bidraget med besvarelse	21	14	52
Undersøgelse af udgifterne i året	1988	2009	2010
Samlet tilskud på baggrund heraf	3.412.692.000	1.752.247.000	1.224.655.000

Den store forskel i enhedsbeløbene mellem de tre undersøgelser må tilskrives, at de første to undersøgelser er baseret på et forholdsvis spinkelt grundlag, medens KORA's undersøgelse er baseret på oplysninger fra over halvdelen af landets kommuner.

I notatet om udlændingeudligningen fra august 2013 vises herudover, at der via den generelle udligning sker dobbelt udligning af de særlige udgifter til udlændinge. Udgifter svarende til 3,7 mia. kr. i 2013 er udlignet via den særlige udligningsordning, men indgår alligevel i det samlede udligningsgrundlag, hvorved det underkastes yderligere udligning via den generelle udligningsordning. Udgiften burde fratrækkes på samme måde som beskæftigelsesudgifterne fratrækkes i det samlede udligningsgrundlag.

Desuden påviser notatet, at der også sker en anden dobbeltudligning af udgifterne til flygtninge. De særlige udgifter til udlændinge, som er udlignet via den særlige udligningsordning, er nemlig ikke fratrukket i udgifterne før gennemførelse af de regressionsanalyser, som ligger bag beregningen af det sociale udgiftsbehov.

Dermed udlignes disse udgifter først via den særlige udligningsordning og dernæst yderligere via den generelle udligningsordning. Såfremt disse udgifter fratrækkes inden gennemførelse af regressionsanalyserne, er indvandrer-kriteriet ikke signifikant og kriteriet indgår hermed i den generelle udligningsordning uden baggrund i udgifterne. Kriteriet bør derfor udgå af udligningsordningen.

Samlet set giver KORA's undersøgelse anledning til at konklusionerne fra notatet af 13. august ændres til følgende:

- På baggrund af det seneste datagrundlag må det konkluderes, at der ydes en klækkelig belønning til kommuner, som har ekstra indvandrere, idet **indvandrerkommuner i 2010 fik finansieret 266 % af de faktiske gennemsnitlige udgifter.** Den særlige udligning for udlændinge udligner hermed 166 % mere end den fulde udligning, som er tilsigtet med ordningen.
- **De generelle tilskud og udligningsbeløb beregnes ud fra et for højt samlet udgiftsbehov, eftersom en del af dette udgiftsbehov forlods er udlignet via den særlige udligningsordning for udlændinge.** De ændrede tal anfægter ikke denne konklusion.
- **Indvandrer-kriteriet er reelt insignifikant** og bør udgå af den generelle udligningsordning, idet man i de hidtidige analyser har undladt at fratække udgifter, som allerede er udlignet via den særlige udligningsordning. De nye faktiske tal for udgifter til udlændinge anfægter ikke denne konklusion.

De samlede økonomiske konsekvenser af at enhedsbeløbene i den særlige udligningsordning er for høje, at de allerede udlignede beløb indgår i udligningsgrundlaget for den generelle udligning og at indvandrer-kriteriet indgår i beregningen af det sociale udgiftsbehov, selv om kriteriet er insignifikant, er en omfattende ekstra eller dobbelt udligning af udgifter til udlændinge.

Herved omforderes 1.072 mio. kr. mellem kommunerne uden baggrund i kommunernes faktiske udgifter.

De byrdefordelingsmæssige konsekvenser ved at rette disse forhold til fremgår af Tabel 2 på grupper af kommuner og af Tabel 3 for samtlige kommuner.

Tabel 2 Byrdefordelingsmæssig konsekvens af rimelig og velbegrundet udligning af udgifter vedr. udlændinge

1000 kr. (-) angiver at udligning ud fra faktiske udgifter vil betyde et byrdefordelingsmæssigt tab i forhold til gældende udligning i 2010. (+) angiver gevinst ved justering af udligningen	3,2 mia. kr. fratrukket i grundlag for generelle udligning (2009)	Indvandrer kriterium udgår af generelle udligning	Ændrede tilskud pr. udlænding ifølge undersøgelse	Netto-resultat
Hovedstadsområdet i alt	205.180	-396.004	-364.865	-555.689
Heraf kommuner med tab	-580	-505.707	-430.701	-822.364
Og kommuner med gevinst	205.760	109.703	65.836	266.675

Kommuner udenfor hovedstaden i alt	-206.600	396.151	364.865	554.416
Heraf kommuner med tab	-255.950	-122.521	-107.531	-250.158
Og kommuner med gevinst	49.350	518.671	472.396	804.573

29 Udkantskommuner i alt	-85.970	262.404	223.888	400.322
Heraf kommuner med tab	-88.760	0	0	0
Og kommuner med gevinst	2.790	262.404	223.888	400.322

De 6 østjyske kommuner	30.530	58.286	65.458	154.274
766 Hedensted	4.110	12.846	11.147	28.103
710 Favrskov	6.460	8.929	12.336	27.725
727 Odder	2.890	3.287	4.650	10.827
746 Skanderborg	8.120	8.693	12.139	28.952
740 Silkeborg	11.460	13.221	15.708	40.389
706 Syddjurs	-2.510	11.310	9.478	18.278

Samlet byrdefordelingsmæssig omfordeling i hele landet	-256.530	-628.228	-538.232	-1.072.521
---	-----------------	-----------------	-----------------	-------------------

Uden baggrund i de faktiske udgifter i kommunerne modtog 16 hovedstadskommuner 830 mio. kr. i samlet udligning knyttet til udlændinge, hvortil kommer 251 mio. kr. til 6 kommuner udenfor hovedstaden. Denne overudligning af flygtningeudgifter finansieredes af 18 hovedstadskommuner og 58 kommuner i resten af landet.

Blandt de 58 kommuner udenfor hovedstaden er 29 udkantskommuner, som i 2010 mistede 400 mio. kr. i udligning som følge af den overdrevne udlændingeudligning. Væsentligheden af dette beløb markeres af, at beløbet er på størrelse med den byrdefordelingsmæssige forbedring for udkantskommunerne, der indgik som et centralt led i regeringens forslag til justering af udligningsordningen i foråret 2012 før indledningen af de politiske forhandlinger herom.

Af disse 29 udkantskommuner bidrager de 28 kommuner i et sådant omfang, at de er blandt den halvdel af kommunerne, som lider størst tab ved den ubegrundede udligning, dvs. svarende til over 0,17 skatteprocentpoint.

For de 6 østjyske kommuner betyder denne overdrevne udlændingeudligning et samlet tab på 154 mio. kr. svarende til en skattemæssig virkning på 0,27 til 0,39 skatteprocentpoint.

Tabel 3 De samlede konsekvenser ved tilretning af udligningen vedr. udlændinge 2010

	3,2 mia. kr. fratrukket i udligningsgrundlag i 2009-beregning	Neutralt Indvandrer-kriterium	Ændrede tilskudsbeløb ifølge undersøgelse	Nettoresultat 1+2+3	Effekt i skatteprocent-point
101 København	52.540	-266.196	-227.183	-440.840	0,45%
147 Frederiksberg	12.710	-11.230	-9.310	-7.829	0,04%
151 Ballerup	3.490	-9.908	-7.477	-13.895	0,15%
153 Brøndby	1.570	-38.274	-30.940	-67.644	1,15%
155 Dragør	2.580	4.429	2.949	9.959	-0,30%
157 Gentofte	9.350	3.807	5.576	18.733	-0,08%
159 Gladsaxe	6.540	-16.517	-10.287	-20.264	0,16%
161 Glostrup	2.140	-5.414	-3.863	-7.137	0,17%
163 Herlev	1.950	-8.402	-8.239	-14.691	0,29%
165 Albertslund	570	-30.609	-26.744	-56.783	1,23%
167 Hvidovre	3.340	-17.047	-13.410	-27.116	0,30%
169 Høje-Taastrup	3.240	-37.937	-29.944	-64.641	0,76%
173 Lyngby-Taarbæk	6.300	3.715	3.370	13.385	-0,10%
175 Rødovre	1.940	-12.740	-9.699	-20.499	0,31%
183 Ishøj	-580	-33.408	-27.310	-61.298	1,85%
185 Tårnby	4.770	686	132	5.588	-0,07%
187 Vallensbæk	2.290	-6.846	-3.901	-8.457	0,29%
190 Furesø	6.000	-1.504	-3.306	1.190	-0,01%
201 Allerød	4.680	6.189	3.279	14.148	-0,24%
210 Fredensborg	4.620	-5.957	-7.079	-8.416	0,10%
217 Helsingør	5.130	-707	-4.663	-241	0,00%
219 Hillerød	6.530	4.296	1.197	12.024	-0,12%
223 Hørsholm	3.320	4.246	3.168	10.735	-0,14%
230 Rudersdal	7.080	6.050	4.606	17.736	-0,11%
240 Egedal	7.480	9.650	6.185	23.315	-0,27%
250 Frederikssund	5.220	10.713	6.166	22.099	-0,27%
253 Greve	5.910	-3.012	-5.512	-2.614	0,03%
259 Køge	5.200	3.119	-1.835	6.484	-0,07%
260 Halsnæs	2.320	3.903	1.328	7.552	-0,15%
265 Roskilde	11.430	10.269	2.698	24.397	-0,15%
269 Solrød	3.510	5.991	3.718	13.219	-0,30%
270 Gribskov	5.300	14.021	8.990	28.311	-0,35%
306 Odsherred	-3.200	9.493	7.847	14.140	-0,26%
316 Holbæk	-5.480	3.515	3.145	1.180	-0,01%
320 Faxe	-2.430	9.761	8.066	15.397	-0,28%
326 Kalundborg	-4.830	10.008	8.026	13.204	-0,17%
329 Ringsted	-2.430	-3.053	-2.118	-7.601	0,14%
330 Slagelse	-8.890	-3.219	-1.429	-13.538	0,11%
336 Stevn	2.380	8.444	5.741	16.566	-0,45%
340 Sorø	-2.070	7.481	6.327	11.738	-0,25%
350 Lejre	4.330	10.173	6.731	21.234	-0,42%
360 Lolland	-8.570	7.203	6.014	4.647	-0,07%
370 Næstved	-5.770	9.403	9.419	13.053	-0,10%
376 Guldborgsund	-6.460	13.217	12.004	18.761	-0,20%
390 Vordingborg	-4.510	12.326	10.679	18.495	-0,26%
400 Bornholms kommune	-4.580	13.132	11.685	20.238	-0,33%
410 Middelfart	-2.410	9.182	7.441	14.213	-0,23%
420 Assens	-3.300	14.032	10.931	21.662	-0,35%
430 Faaborg-Midtfyn	-3.690	14.969	12.811	24.090	-0,31%
440 Kerteminde	-1.570	6.560	5.678	10.668	-0,28%
450 Nyborg	-2.870	4.221	3.908	5.259	-0,11%
461 Odense	-18.260	-53.290	-39.676	-111.226	0,37%
479 Svendborg	-4.790	7.702	6.804	9.716	-0,11%

	3,2 mia. kr. fratrukket i udligningsgrundlag i 2009-beregning	Neutralt Indvandrer- kriterium	Ændrede tilskudsbeløb ifølge undersøgelse	Netto- resultat 1+2+3	Effekt i skattepro- cent-point
480 Nordfyn / Bogense	-2.080	9.174	8.096	15.190	-0,35%
482 Langeland	-2.050	4.287	3.697	5.934	-0,30%
492 Ærø	-750	2.148	1.954	3.352	-0,35%
510 Haderslev	-5.200	9.546	8.081	12.427	-0,14%
530 Billund	-1.870	5.072	4.301	7.504	-0,18%
540 Sønderborg	-6.230	3.953	3.925	1.648	-0,01%
550 Tønder	-4.740	9.629	8.298	13.187	-0,23%
561 Esbjerg	-11.710	7.512	6.885	2.687	-0,01%
563 Fanø	410	553	756	1.719	-0,26%
573 Varde	-3.580	12.040	10.785	19.244	-0,24%
575 Vejen	-3.190	9.800	8.610	15.221	-0,25%
580 Aabenraa	-5.340	8.435	7.498	10.593	-0,12%
607 Fredericia	-4.820	-551	1.300	-4.071	0,05%
615 Horsens	-6.450	2.763	3.326	-360	0,00%
621 Kolding	-6.100	1.043	2.512	-2.546	0,02%
630 Vejle	-7.350	2.588	4.967	205	0,00%
657 Herning	-5.230	8.434	7.170	10.374	-0,08%
661 Holstebro	-3.570	8.755	7.039	12.224	-0,14%
665 Lemvig	-2.290	6.815	5.901	10.426	-0,30%
671 Struer	-1.920	3.846	3.334	5.260	-0,15%
706 Syddjurs	-2.510	11.310	9.478	18.278	-0,27%
707 Norddjurs	-3.640	9.277	7.330	12.967	-0,23%
710 Favrskov	6.460	8.929	12.336	27.725	-0,37%
727 Odder	2.890	3.287	4.650	10.827	-0,29%
730 Randers	-7.530	14.332	13.267	20.069	-0,14%
740 Silkeborg	11.460	13.221	15.708	40.389	-0,28%
741 Samsø	-600	1.386	1.128	1.914	-0,32%
746 Skanderborg	8.120	8.693	12.139	28.952	-0,29%
751 Århus	15.900	-62.408	-64.307	-110.815	0,20%
756 Ikast-Brande	-2.960	2.307	2.512	1.859	-0,03%
760 Ringkøbing-Skjern	-3.560	13.758	12.361	22.559	-0,25%
766 Hedensted	4.110	12.846	11.147	28.103	-0,39%
773 Morsø	-2.490	6.007	5.529	9.046	-0,30%
779 Skive	-3.810	11.561	8.724	16.475	-0,23%
787 Thisted	-4.320	11.722	10.787	18.189	-0,28%
791 Viborg	-5.200	19.786	17.083	31.669	-0,21%
810 Brønderslev-	-2.590	10.002	8.198	15.611	-0,31%
813 Frederikshavn	-6.320	16.463	13.342	23.485	-0,25%
820 Vesthimmerland	-3.340	10.355	8.611	15.626	-0,29%
825 Læsø	-410	823	698	1.111	-0,37%
840 Rebild	-1.400	8.430	7.412	14.442	-0,33%
846 Mariagerfjord	-3.140	10.676	8.478	16.014	-0,25%
849 Jammerbugt	-2.940	11.385	10.043	18.488	-0,32%
851 Aalborg	-12.740	18.152	18.832	24.244	-0,08%
860 Hjørring	-5.870	15.362	13.383	22.875	-0,23%